Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător: Prisacari C.)
dosarul nr.2ac-194/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

01 octombrie 2026	mun. Bălți
Instanța compusă din:	
Președintele completului	Grosu Stanislav
Judecători	Țihonschi Alina și Sajin Mariana
Grefier	Dolghii-Munteanu Victoria

examinând în ședință publică, cererea de apel depusă de S.R.L. „Siltucor-Grup”, prin intermediul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Siltucor-Grup” către S.R.L. „Frutmol” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 17 ianuarie 2024, S.R.L. „Siltucor-Grup ”, prin intermediul avocatului Vladislav Ciobanu-Nițuleac a formulat o cerere de chemare în judecată către S.R.L. „Frutmol” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, între compania S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” şi compania S.R.L. „FRUTMOL”, la nivel verbal au fost încheiate contracte de colaborare pe o perioada mai îndelungată de timp, unde părţile îşi executau obligaţiile conform înţelegerilor menţionate.

Contractele verbale menţionate reprezentau vânzarea-cumpărarea unor cantităţi de fructe, unde S.R.L. „FRUTMOL” avea calitatea de distribuitor/vânzător a mărfii, iar S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” beneficiar/cumpărător.

La data de 29 septembrie 2023, S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” în calitate de plătitor a efectuat plata prin transfer bancar în mărime de 108 000,00 (una sută opt mii lei), către beneficiarul S.R.L. „FRUTMOL” prin intermediul B.C. „MAIB” S.A. în urma cărei operaţiuni efectuate plătitorul urma să obţină o cantitate de fructe, însă într-un final cantitatea de fructe menţionate nu a mai fost livrată reclamantului.

La data de 11 octombrie 2023 în adresa pârâtului S.R.L. „FRUTMOL” a fost expediată somaţia privind restituirea avansului menţionat mai sus, cu scopul de a menţine relaţiile de parteneriat şi pentru evitarea unui oarecare litigiu cu acordarea unui termen de 5 zile lucrătoare în vederea elucidării consecinţelor nexecutării soluţiei înaintate.

Reclamantul a comunicat faptul că, în pofida faptului, că pârâtului i s-a acordată posibilitatea de a soluţiona pe cale amiabilă litigiul după expirarea termenului acordat, acesta nu şi-a onorat obligaţia.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul pârâtului S.R.L. „Frutmol” a datoriei în mărime de 108 000,00 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 10 000,00 lei.

Prin Încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 22 ianuarie 2024, nu s-a dat curs cererii, la data de 13 februarie 2024, s-a acceptat spre examinare ca cerere cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” către S.R.L. „FRUTMOL” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea de acceptare spre examinare s-a dispus expedierea în adresa pârâtului S.R.L. „FRUTMOL” a copiei cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, fiind stabilită data soluționării cauzei - 21 martie 2024, orele 14:40.

La data de 19 martie 2024, reprezentantul pârâtului S.R.L. „FRUTMOL”, avocatul Gordilă Vitalie a înaintat o cerere privind dispunerea examinării cererii de chemare în judecată în ordine generală, motivând că faptele invocate de reclamantul S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” în cererea de chemare în judecată, contravin circumstanțelor cazului, nu coroborează cu probele și înscrisurile deținute de către pârât.

Prin Încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 21 martie 2024 a fost dispusă examinarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” către S.R.L. „FRUTMOL” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, în ordine generală, fiind fixat termenul pentru desfășurarea ședinței de pregătire a cauzei spre examinare, pentru data de 16 mai 2024.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 02.10.2024 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată), S.R.L. „Siltucor-Grup ”, prin intermediul avocatului Vladislav Ciobanu-Nițuleac a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la data de 01 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost înregistrată la data de 02 octombrie 2024. În circumstanțele date, apelul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelantul a invocat că, între S.R.L. „Siltucor-Grup” și S.R.L. „Frutmol” au existat, pe o perioadă îndelungată, raporturi de colaborare stabilite verbal, în cadrul cărora părțile își executau obligațiile conform înțelegerilor convenite.

Aceste raporturi vizau vânzarea-cumpărarea unor cantități de fructe, S.R.L. „Frutmol” având calitatea de distribuitor/vânzător al mărfii, iar S.R.L. „Siltucor-Grup” pe cea de beneficiar/cumpărător.

Apelantul menționează că instanța de fond și-a întemeiat concluziile pe ordinul de plată nr. 1, prin care S.R.L. „Siltucor-Grup” a transferat în contul bancar al S.R.L. „Frutmol” suma de 108 000,00 lei, cu destinația plății indicată ca fiind „pentru prune conform facturii fiscale nr. IB 1425783 din 29 septembrie 2023”. Totuși, consideră că instanța nu a ținut cont de faptul că suma respectivă nu reprezenta plata definitivă pentru marfa recepționată, ci constituia un avans achitat în temeiul înțelegerii dintre părți, în vederea livrării ulterioare a cantității de 43 200 kg de prune.

În acest sens, apelantul afirmă că, potrivit înțelegerii dintre părți, suma de 108 000,00 lei reprezenta o garanție acordată intimatului pentru livrarea cantității convenite de prune. Prin urmare, consideră că instanța de fond a apreciat în mod eronat destinația transferului bancar, fără a lua în considerare natura reală a înțelegerii dintre părți și scopul pentru care a fost efectuată

plata.

Referitor la mențiunea din ordinul de plată potrivit căreia transferul a fost efectuat pentru prune conform facturii fiscale nr. IB 1425783 din 29 septembrie 2023, apelantul susține că această indicație nu demonstrează, prin ea însăși, executarea obligației corelative de către intimat, respectiv transmiterea cantității de marfă corespunzătoare sumei achitate. Acesta precizează că nu a negat existența transferului bancar și nici faptul că suma urma să fie utilizată pentru procurarea cantității convenite de prune, însă subliniază că plata fusese efectuată în avans, în așteptarea livrării mărfii.

Apelantul consideră că, în condițiile în care cantitatea de 43 200 kg de prune nu ar fi fost recepționată, suma transferată urma să fie restituită, întrucât scopul pentru care fusese achitat avansul nu ar fi fost realizat. În opinia sa, interpretarea potrivit căreia acesta nu ar avea dreptul să solicite restituirea banilor ar conduce la crearea unor impedimente nejustificate în activitatea economică a societății și ar afecta derularea fluxurilor financiare ale acesteia, fără ca o asemenea împrejurare să prezinte relevanță pentru soluționarea litigiului.

În ceea ce privește forma încheierii raporturilor contractuale, apelantul invocă art. 316 alin. (1) și (3) din Codul civil, potrivit cărora actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică, iar actul juridic care poate fi încheiat verbal se consideră încheiat și atunci când comportamentul persoanei demonstrează în mod vădit voința acesteia de a-l încheia.

În acest context, apelantul susține că raporturile contractuale dintre părți au fost stabilite verbal și că existența acestora trebuie apreciată prin prisma înțelegerilor convenite și a comportamentului manifestat de părți în cadrul colaborării lor.

În drept, apelantul și-a întemeiat pretențiile pe dispozițiile art. 942, 1242, 1247 și 1249 din Codul civil, precum și pe prevederile art. 2, 4, 5, 7–9, 12, 38, 60 și 83 din Codul de procedură civilă.

La data de 02.05.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, S.R.L. „Frutmol” prin intermediul avocatului Sîmboteanu Ion a prezentat referință prin care a susținut respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024.

În susținerea poziției menționate, intimatul invocă faptul că S.R.L. „Siltucor-Grup” și S.R.L. „Frutmol” sunt doi antreprenori din Republica Moldova și, în conformitate cu prevederile art. 94 și 95 din Codul fiscal, au calitatea de subiecți impozabili.

În acest sens, reprezentantul intimatului face trimitere la art. 95 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, care prevede că obiect al impunerii îl constituie livrarea mărfurilor și serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentând rezultatul activității lor de întreprinzător desfășurate în Republica Moldova.

Totodată, invocă art. 117 alin. (1) Codul fiscal, potrivit căruia subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului sau beneficiarului factura fiscală aferentă livrării, la momentul apariției obligației fiscale, stabilit conform art. 108 din același cod, cu excepțiile prevăzute de lege. De asemenea, face referire la art. 93 pct. 16) din Codul fiscal, care definește factura fiscală drept un formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului ori beneficiarului la livrarea mărfurilor sau serviciilor.

Reprezentantul intimatului afirmă că, în legătură cu livrarea către S.R.L. „Siltucor-Grup” a cantității de 43 200 kg de prune, la prețul de 2,5 lei pentru un kilogram, în valoare totală de 108 000,00 lei, S.R.L. „Frutmol” a emis factura fiscală nr. IB1425783 din 29 septembrie 2023. Totodată, susține că S.R.L. „Siltucor-Grup” a transferat în aceeași zi suma respectivă, cu referire

expresă la factura fiscală menționată în ordinul de plată nr. 1 din 29 septembrie 2023, fapt care, în opinia sa, confirmă că transferul a reprezentat plata pentru prunele livrate.

În continuare, reprezentantul intimatului explică faptul că singura omisiune admisă de S.R.L. „Frutmol" ar fi constat în transmiterea ambelor exemplare ale facturii fiscale nr. IB1425783 din 29 septembrie 2023 către S.R.L. „Siltucor-Grup", pentru a fi semnate și ștampilate, cu condiția restituirii ulterioare a exemplarului destinat vânzătorului.

Acesta susține că transmiterea documentelor a avut loc la solicitarea dnei Dogori Silvia și a fost determinată de încrederea rezultată din raporturile comerciale anterioare dintre părți. Cu toate acestea, exemplarul destinat S.R.L. „Frutmol" nu i-ar mai fi fost restituit, fapt pe care reprezentantul intimatului îl atribuie relei-credințe a S.R.L. „Siltucor-Grup".

Reprezentantul intimatului menționează că, urmare a nerestituirii exemplarului facturii fiscale, S.R.L. „Frutmol" a fost nevoită să depună un denunț la poliție, făcând trimitere, în acest sens, la fila 46 din dosarul cauzei.

În susținerea faptului că factura fiscală nr. IB1425783 din 29 septembrie 2023 s-a aflat în posesia S.R.L. „Siltucor-Grup", reprezentantul intimatului arată că ordinul de plată nr. 1 din aceeași dată conține o referire expresă la factura respectivă, aceasta fiind indicată în calitate de temei al transferului bancar. În opinia sa, menționarea numărului concret al facturii fiscale, și nu a unei formulări generale privind plata pentru mărfuri, confirmă că documentul respectiv era cunoscut și se afla la dispoziția societății plătitoare.

Totodată, reprezentantul intimatului susține că apartenența facturii fiscale nr. IB1425783 la seria de formulare deținute de S.R.L. „Frutmol" este confirmată prin actul de achiziție a formularelor de facturi de la Serviciul Fiscal de Stat, DDF Dondușeni, respectiv factura nr. IH2238375 din 16 noiembrie 2021, prin intermediul căreia au fost achiziționate formularele din intervalul numeric IB1425751–IB1425800. Acesta precizează că o copie a documentului respectiv a fost anexată la materialele cauzei.

De asemenea, reprezentantul intimatului invocă drept probe indirecte facturile fiscale anterioară și ulterioară celei contestate, respectiv factura nr. IB1425782 din 26 septembrie 2023 și factura nr. IB1425784 din 1 octombrie 2023, emise de S.R.L. „Frutmol" pentru prunele vândute către S.R.L. „Siltucor-Grup". În opinia sa, succesiunea numerică și cronologică a acestor documente confirmă că factura fiscală nr. IB1425783 a fost într-adevăr emisă la 29 septembrie 2023 și că, în baza acesteia, S.R.L. „Siltucor-Grup" a transferat suma de 108 000 lei pentru prune.

În ceea ce privește executarea obligațiilor contractuale, reprezentantul intimatului face trimitere la art. 779 și 866 din Codul civil, susținând că obligațiile părților au fost corelative și au fost executate practic concomitent. Acesta afirmă că S.R.L. „Frutmol" și-a executat obligația de transmitere a mărfii către S.R.L. „Siltucor-Grup", iar societatea cumpărătoare și-a executat obligația corelativă de plată prin transferul sumei de 108 000 lei.

În acest context, reprezentantul intimatului invocă art. 965 și 966 din Codul civil și susține că obligațiile asumate de părți au fost stinse prin executare. Prin urmare, consideră că S.R.L. „Siltucor-Grup" nu dispune de un temei legal pentru a solicita restituirea prestației de plată deja executate, întrucât aceasta a constituit contraprestația pentru transmiterea cantității de prune în valoarea corespunzătoare.

În concluzie, reprezentantul intimatului apreciază că S.R.L. „Siltucor-Grup" nu are temei legal pentru a solicita restituirea sumei de 108 000,00 lei transferate către S.R.L. „Frutmol" prin ordinul de plată nr. 1 din 29 septembrie 2023, cu destinația „plata pentru prune conform facturii fiscale nr. IB1425783 din 29.09.2023", întrucât plata respectivă a reprezentat executarea

obligației corelative celei executate de intimat, constând în transmiterea prunelor în valoarea indicată.

La data de 09.10.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, S.R.L. „Siltucor-Grup”, prin intermediul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav a depus argumente suplimentare în vederea admiterii cererii de apel prin care a menționat faptul că la data de 30 iunie 2025, prin intermediul avocatului Vladislav Ciobanu-Nituleac, au fost adresate interpelări către Inspectoratul de Poliție Dondușeni și Inspectoratul Fiscal de Stat, iar răspunsurile obținute urmau să fie examinate de instanța de apel în vederea soluționării corecte și legale a litigiului civil.

În acest sens, apelantul menționează că, la data de 7 iulie 2025, Inspectoratul de Poliție Dondușeni a expediat avocatului copia materialelor înregistrate în registrul R-2 cu nr. 20241100588 din 12 martie 2024, în baza denunțului depus de cet. Margareta Mititelu. Acesta precizează că respectivele materiale au fost transmise instanței pentru a fi examinate și anexate la dosarul cauzei.

Apelantul afirmă că denunțul depus de Margareta Mititelu a stat la baza concluziilor instanței de fond, însă consideră necesară examinarea critică a acestei probe. În primul rând, invocă lipsa clarității cu privire la calitatea procesuală a Margaretei Mititelu, menționând că instanța de fond nu a făcut nicio referire la acest aspect.

Totodată, apelantul susține că denunțul a fost depus la 12 martie 2024, iar la data de 5 aprilie 2024, după o perioadă relativ scurtă, Margareta Mititelu a solicitat încetarea examinării acestuia, fără a invoca motive concrete. În opinia apelantului, această împrejurare este relevantă pentru aprecierea credibilității materialelor respective, cu atât mai mult cu cât despre retragerea denunțului nu ar fi fost informată instanța de fond.

De asemenea, apelantul pune la îndoială veridicitatea informației consemnate în decizia Inspectoratului de Poliție Dondușeni din 5 aprilie 2024, potrivit căreia, din declarațiile Margaretei Mititelu, ar fi rezultat că Silvia Dogotari se afla de o perioadă îndelungată peste hotarele Republicii Moldova. Acesta califică afirmația drept falsă și nedovedită, susținând că organul de poliție s-ar fi limitat la declarațiile denunțătoarei după ce aceasta a solicitat încetarea examinării denunțului, fără a întreprinde alte măsuri de verificare a circumstanțelor reclamate.

În consecință, apelantul consideră că materialele înregistrate în registrul R-2, inclusiv denunțul menționat, nu justifică concluziile instanței de fond în sensul reținerii poziției intimatului-pârât, ci, dimpotrivă, trebuie apreciate prin prisma circumstanțelor care, în opinia sa, indică eschivarea acestuia de la restituirea sumei de 108 000,00 lei.

Cu privire la interpelarea adresată Inspectoratului Fiscal de Stat, apelantul menționează că, la momentul formulării argumentelor suplimentare, nu obținuse clarificările solicitate referitoare la factura fiscală nr. IB 1425783 din 29 septembrie 2023.

Acesta arată că Inspectoratul Fiscal de Stat a refuzat să furnizeze informațiile solicitate, invocând prevederile art. 129 pct. 19 și art. 131 alin. (5) din Codul fiscal.

Totodată, instituția a făcut trimitere la art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevede că probele se adună și se prezintă de către părți și de către ceilalți participanți la proces, iar în cazul apariției unor dificultăți în procesul de administrare a probelor, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea acestora, la adunarea și prezentarea probelor necesare.

În acest context, apelantul solicită instanței de apel să oblige Inspectoratul Fiscal de Stat să prezinte informații complete cu privire la factura fiscală nr. IB 1425783 din 29 septembrie 2023, pentru a clarifica împrejurările în care S.R.L. „Frutmol” a indicat această factură drept temei al transferului bancar efectuat de S.R.L. „Siltucor-Grup”.

În particular, a solicitat elucidarea modului în care factura respectivă a fost utilizată pentru justificarea transferului sumei de 108 000,00 lei, a circumstanțelor în care niciun exemplar al acesteia nu ar fi rămas în posesia S.R.L. „Frutmol”, a persoanei responsabile pentru evidența și păstrarea documentului, precum și a modului în care operațiunile aferente facturii au fost reflectate în dările de seamă ale întreprinderii.

Apelantul apreciază că aceste informații sunt necesare pentru stabilirea circumstanțelor reale ale operațiunii și pentru verificarea susținerilor intimatului-pârât referitoare la emiterea și transmiterea facturii fiscale. În opinia sa, explicația potrivit căreia toate exemplarele facturii ar fi fost transmise celeilalte societăți comerciale și nu ar mai fi fost restituite nu este convingătoare, întrucât o asemenea interpretare ar permite oricărei persoane juridice să justifice lipsa documentelor fiscale prin simpla afirmație că acestea au fost transmise unei alte persoane care refuză să le restituie.

Reiterând circumstanțele transferului bancar, apelantul subliniază că există confirmarea efectuării transferului sumei de 108 000,00 lei de la S.R.L. „Siltucor-Grup” către S.R.L. „Frutmol”. Acesta susține că plata a fost efectuată înainte de recepționarea mărfii, întrucât prunele urmau să fie culese în zilele de sâmbătă și duminică, iar data de 29 septembrie 2023 a fost o zi de vineri.

În acest sens, explică faptul că transferul a fost realizat în ziua respectivă deoarece operațiunile bancare nu puteau fi efectuate în zilele de odihnă.

Apelantul mai afirmă că, întrucât instituția bancară solicita indicarea obligatorie a temeiului plății, administrația S.R.L. „Frutmol” ar fi comunicat că va elibera factura fiscală nr. IB 1425783, numărul acesteia fiind ulterior indicat în ordinul de plată.

Prin urmare, consideră că menționarea facturii în ordinul de plată nu demonstrează, prin ea însăși, că marfa a fost efectiv livrată și recepționată de către S.R.L. „Siltucor-Grup”.

În continuare, apelantul susține că nu există nicio confirmare a faptului că S.R.L. „Siltucor-Grup” a recepționat cantitatea de prune pentru care a transferat suma de 108 000,00 lei. Acesta apreciază că afirmațiile intimatului-pârât privind livrarea mărfii au caracter declarativ și urmăresc justificarea reținerii sumei transferate, fără a fi susținute de documente care să confirme executarea obligației de predare a mărfii.

Totodată, apelantul consideră că explicațiile intimatului referitoare la circuitul facturilor fiscale nu corespund exigențelor specifice activității comerciale și evidenței documentelor fiscale.

În opinia sa, S.R.L. „Frutmol”, în calitate de deținător al formularelor de facturi fiscale cu regim special, poartă responsabilitatea pentru evidența și gestionarea acestora, motiv pentru care clarificarea situației facturii nr. IB 1425783 este indispensabilă pentru soluționarea litigiului.

În concluzie, apelantul solicită admiterea cererii anexate și obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat să prezinte instanței de apel informații complete privind factura fiscală nr. IB 1425783 din 29 septembrie 2023, considerând că administrarea acestei probe este necesară pentru elucidarea circumstanțelor transferului bancar și verificarea susținerilor părților cu privire la executarea obligațiilor contractuale.

În cadrul ședințelor de apel, reprezentantul Apelantului S.R.L. „Siltucor-Grup”: avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav a pledat pentru admiterea cererea de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Totodată, a explicat instanței de apel faptul că între S.R.L. „Siltucor-Grup” și S.R.L. „Frutmol” au existat relații comerciale stabilite verbal, în baza facturilor fiscale, fără încheierea

unor contracte scrise. Acesta a precizat că S.R.L. „Siltucor-Grup” a transferat suma de bani în temeiul facturii primite, însă nu cunoaște data exactă la care aceasta a fost eliberată. Totodată, a menționat că facturile respective erau reflectate în contabilitatea societății apelante.

Referitor la modalitatea de livrare a mărfii, reprezentantul apelantului a explicat că, potrivit înțelegerii verbale dintre părți, inițial era eliberată factura în care se indica marfa și costul acesteia, după care cumpărătorul achita în avans suma corespunzătoare prin transfer bancar, fără ca în ordinul de plată să fie specificat expres că plata reprezenta un avans. Ulterior, clienta sa urma să se deplaseze cu transportul propriu pentru a prelua marfa. Cu toate acestea, preluarea mărfii nu a mai avut loc, întrucât, potrivit explicațiilor sale, aceasta ar fi avut un aspect în câmp, iar la momentul preluării nu ar fi corespuns înțelegerii verbale inițiale dintre părți.

De asemenea, reprezentantul apelantului a menționat că, în aceeași perioadă, între cele două societăți au existat și alte relații comerciale verbale, în cadrul cărora ar fi fost preluată o anumită cantitate de marfă, însă nu cunoaște detalii referitoare la această operațiune.

În ceea ce privește raportarea operațiunii către Inspectoratul Fiscal, reprezentantul apelantului a declarat că S.R.L. „Siltucor-Grup” a declarat doar transferul mijloacelor financiare, întrucât marfa nu a fost preluată. În consecință, în contabilitatea societății a fost reflectat transferul banilor, fără a fi înregistrată preluarea mărfii care urma să fie exportată.

Totodată, reprezentantul apelantului a precizat că, la momentul ședinței de judecată, nu dispune de un act de predare-primire a mărfii, însă a menționat că ar putea identifica un asemenea document până la următoarea ședință, pentru a confirma modalitatea de predare-primire invocată.

În final, reprezentantul apelantului a declarat că nu cunoaște dacă S.R.L. „Siltucor-Grup” deține vreun exemplar al facturii fiscale în litigiu și a solicitat întreruperea ședinței de judecată pentru a clarifica acest aspect cu clienta sa.

Reprezentantul intimatului S.R.L. „Frutmol”, avocatul Ion Sîmboteanu a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024.

Totodată, a explicat faptul că în luna octombrie 2023, nu a fost recepționată nicio somație. Acesta a explicat că, potrivit înțelegerii prealabile cu cumpărătorul, marfa urma să fie culeasă ulterior.

Totodată, reprezentantul intimatului a făcut referire la practica comercială a S.R.L. „Frutmol” în relațiile cu S.R.L. „Bioprotect”, menționând existența unor facturi aferente situațiilor în care marfa era transmisă doar spre păstrare, fără a fi livrată în sensul unei operațiuni de vânzare.

De asemenea, acesta a precizat că nu poate răspunde la toate întrebările ce țin de factura fiscală litigioasă, întrucât contabilul întreprinderii este persoana care cunoaște toate circumstanțele întocmirii și evidențierii acesteia. În opinia sa, este posibil ca, în cadrul altor relații comerciale, contabilitatea întreprinderii să fi acționat conform unor indicații, iar facturile să fi fost întocmite și transmise fără participarea administratorului Ion Mititelu.

Referitor la înscrisurile prezentate de partea adversă, reprezentantul intimatului a menționat că s-a încercat stabilirea unei legături cu Gheorghe Țăruș și că a fost prezentat un act de achiziție a mărfurilor. Totodată, acesta a exprimat rezerve față de relevanța actului respectiv, subliniind că S.R.L. „Siltucor-Grup” ar fi putut procura marfa de la mai multe entități comerciale.

În continuare, reprezentantul intimatului a făcut trimitere la declarația martorului potrivit căreia camionul cu care a fost efectuat exportul ar fi fost încărcat la data de 29 septembrie 2023. În acest context, a solicitat audierea lui Gheorghe Țăruș, din satul Varatic, raionul Rîșcani, pentru ca acesta să clarifice dacă marfa a fost încărcată anume în camionul cu care s-a efectuat

exportul. În consecință, reprezentantul intimatului a solicitat citarea legală a persoanei respective în vederea audierii acesteia.

Reprezentantul intimatului S.R.L. „Frutmol”, administratorul Ion Mititelu a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024.

Mai mult, a indicat despre faptul că s-a prezentat la Serviciul Fiscal, unde a explicat că factura fiscală i-a fost transmisă doamnei Silvia, însă aceasta nu i-a restituit-o. A menționat că livrarea mărfii a fost efectuată cu aplicarea TVA, însă detaliile privind evidența contabilă a operațiunii îi sunt necunoscute, întrucât de contabilitatea întreprinderii se ocupă contabila. Totodată, acesta a afirmat că, dacă ar fi cunoscut din timp cine urma, în realitate, să procure prunele, nu ar fi fost de acord să le vândă.

În ceea ce privește cântărirea și încărcarea mărfii, reprezentantul intimatului a explicat că aceasta era cântărită de el împreună cu doamna Sergiana, în timp ce încărcarea în camioane era efectuată de alte persoane. A susținut că în camioane a fost încărcată cantitatea de marfă convenită de părți, precizând că stabilirea prealabilă a cantității exacte era necesară, deoarece camioanele trebuiau să respecte limitele de încărcare admise la trecerea frontierei.

Referitor la întocmirea facturii fiscale, reprezentantul intimatului a declarat că documentul a fost întocmit în două exemplare de către contabila S.R.L. „Frutmol”, doamna Margareta. Potrivit explicațiilor sale, doamna Silvia s-a apropiat de el și i-a comunicat că uitase ștampila acasă, motiv pentru care i-a solicitat factura, angajându-se să i-o restituie în dimineața zilei următoare. Cu toate acestea, factura nu i-a mai fost restituită, iar camioanele încărcate cu prune au fost expediate.

Reprezentantul intimatului a susținut că S.R.L. „Frutmol” a expediat către S.R.L. „Siltucor-Grup” prune în cantitate de aproximativ 43 de tone, la prețul de 2,50 lei pentru un kilogram, în valoare totală de 108 000,00 lei. În susținerea celor afirmate, acesta a menționat că deține fotografii ale camioanelor și cunoaște numerele de înmatriculare ale acestora. A precizat că prunele au fost culese pe parcursul a două zile, iar la data de 29 septembrie 2023 au fost încărcate în camioane. Pentru recoltarea cantității respective ar fi fost implicate aproximativ 90 de persoane.

În continuare, reprezentantul intimatului a relatat că, în urmă cu aproximativ zece ani, a mai avut relații comerciale cu reprezentanții S.R.L. „Siltucor-Grup”, care, potrivit afirmațiilor sale, s-au desfășurat cu dificultăți. Din acest motiv, dacă ar fi cunoscut în prealabil identitatea cumpărătorului efectiv al prunelor, nu ar fi acceptat încheierea tranzacției.

Cu privire la momentul efectuării transferului bancar, reprezentantul intimatului a declarat că nu își amintește cu exactitate când a primit banii, menționând că este posibil ca transferul să fi fost efectuat înainte de eliberarea facturii fiscale. Totodată, acesta a susținut că respectivele camioane nu au plecat până când nu i s-a confirmat efectuarea transferului bancar.

Referitor la evidența contabilă a operațiunii, reprezentantul intimatului a precizat că suma de 108 000,00 lei este reflectată în contabilitatea întreprinderii drept plată pentru marfa livrată, aceasta fiind informația de care dispune. A subliniat că nu gestionează personal contabilitatea S.R.L. „Frutmol”, această atribuție revenind contabilei întreprinderii. De asemenea, a menționat că, în toamna anului respectiv, S.R.L. „Frutmol” nu a mai vândut alte cantități de prune către S.R.L. „Siltucor-Grup”, deși întreprinderea dispunea de o cantitate mai mare de prune de calitate bună, pe care a comercializat-o altor persoane.

În ceea ce privește demersurile întreprinse ulterior, reprezentantul intimatului a declarat că s-a adresat inițial poliției, formulând o plângere referitoare la dispariția facturii fiscale, pe care,

potrivit explicațiilor sale, a considerat-o sustrasă, iar ulterior s-a adresat instanței de judecată.

În final, acesta a explicat că factura de non-livrare se referă la situația în care marfa urmează să fie plasată spre păstrare, făcând astfel distincție între asemenea operațiuni și livrarea mărfii în cadrul tranzacției litigioase.

În cadrul examinării prezentului apel, au fost audiați și martori precum Sergiana Suhohleb care a declarat faptul că doamna Silvia Dogotari, în calitate de administrator al S.R.L. „Siltucor-Grup", i-a comunicat că avea nevoie de două camioane de prune, cu o cantitate de aproximativ 21.500 kg pentru fiecare camion, motiv pentru care au fost încărcate două camioane. Totodată, martora a menționat că i-a comunicat domnului Ion Mititelu că achitarea nu putea fi efectuată în numerar, ci prin transfer bancar, la prețul de 2,50 lei pentru un kilogram de prune.

În ceea ce privește procedura de cântărire, martora a explicat că inițial camioanele au fost cântărite la cântarul din sat, fără încărcătură, iar ulterior au fost cântărite din nou, după încărcarea prunelor. Aceasta a precizat că, în timpul încărcării, a fost prezentă împreună cu o cunoscută, domnul Ion Mititelu și hamalii care efectuau încărcarea mărfii.

Martora a susținut că Silvia Dodotari a fost prezentă atât în livadă, unde a văzut prunele și a acceptat marfa, cât și ulterior, la încărcarea acesteia în camioane, când urma să fie întocmită factura fiscală. De asemenea, a precizat că, la momentul întocmirii facturii, ambele doamne, Dogotari Silvia și Dogotari Cornelia, erau prezente, iar documentul a fost întocmit pentru cantitatea aferentă ambelor camioane, la solicitarea doamnei Silvia Dogotari, care venise împreună cu fiica sa. Martora a menționat că nu se afla în livadă în momentul în care doamna Silvia a examinat prunele, astfel că nu a văzut personal această împrejurare.

Referitor la cantitatea și valoarea mărfii, martora a declarat că au fost transmise integral 43.200 kg de prune, în valoare totală de 108 000,00 lei, la prețul de 2,50 lei pentru un kilogram, achitarea urmând să fie efectuată prin transfer bancar. Aceasta a explicat că a întrebat de Ion Mititelu dacă transferul fusese efectuat, întrucât trebuia să știe dacă permitea plecarea camionului sau dacă era necesar să îl oprească în lipsa achitării. Potrivit declarațiilor sale, Mititelu Ion i-a comunicat că banii fuseseră transferați.

Cu toate acestea, martora a precizat că nu cunoaște dacă plata a fost efectuată în avans sau după încărcarea mărfii, menționând că doamnele au discutat între ele aspectele referitoare la bani și factură. De asemenea, nu și-a amintit cu exactitate momentul în care l-a întrebat pe Mititelu Ion despre efectuarea transferului și nici dacă primul camion a plecat înainte sau după achitare.

În continuare, martora a declarat că primul camion a fost eliberat la data de 28, iar cel de-al doilea la data de 29. A menționat că primul camion a plecat fără să aștepte încărcarea celui de-al doilea și că știe cu certitudine că acesta s-a deplasat în Cehia. Totodată, a precizat că nu cunoaște și nici nu a auzit că primul camion ar fi trebuit să îl aștepte pe al doilea.

Martora a mai explicat că înțelegerea cu doamna Silvia consta în faptul că ea urma să asigure colectarea și încărcarea prunelor, în timp ce aspectele privind factura și achitarea urmau să fie clarificate de persoanele implicate în aceste discuții. În acest context, a susținut că nu considera posibil ca prunele văzute de Silvia Dogotari în copaci să nu corespundă, din punctul de vedere al calității, celor încărcate în camioane, întrucât recolta fusese colectată în ziua următoare din aceeași livadă.

Cu privire la întocmirea facturii fiscale, martora a declarat că a văzut personal cum doamna Margareta, contabila S.R.L. „Frutmol", completa factura, iar cele două doamne discutau despre cantitatea care urma să fie indicată în document. Ulterior, Silvia Dogotari a preluat facturile, comunicând că urma să le semneze și să aplice ștampila mai târziu, întrucât nu o avea asupra sa. Martora a menționat că doamna Margareta a semnat factura și că este posibil să fi aplicat și

ștampila, însă nu este sigură de acest ultim aspect.

În final, martora a precizat că s-a ocupat de încărcarea mărfii, însă nu cunoaște detalii referitoare la actele întocmite în legătură cu această operațiune.

Martorul Bojencu Valentin, fiind audiat în instanța de apel, a declarat că în luna septembrie 2023, a participat la încărcarea prunelor, după ce domnul Ion Mititelu i-a solicitat ajutorul, întrucât nu dispunea de suficiente unități de transport. Acesta a precizat că încărcarea unei mașini s-a desfășurat pe parcursul întregii nopți, iar o altă mașină a fost încărcată în timpul zilei.

Martorul a menționat că prunele au fost încărcate din livada domnului Ion Mititelu, însă nu cunoaște dacă acesta deține livada în calitate de persoană fizică.

A precizat că domnul Ion Mititelu a fost prezent la fața locului, la fel ca soția acestuia și Sergiana, pe care a descris-o drept mâna dreaptă a doamnei Silvia Dogotari. Totodată, a menționat că nu cunoaște dacă doamna Silvia Dogotari deține vreo societate comercială și a confirmat că operațiunile de încărcare s-au desfășurat în prezența Sergianei.

Nu-și amintește numerele de înmatriculare ale camioanelor, însă își amintește că acestea aveau numere de înmatriculare ucrainene. A explicat că Silvia și Sergiana se ocupau de colectarea prunelor, în timp ce el și celelalte persoane prezente participau la lucrările de încărcare.

În continuare, martorul a relatat că, la momentul respectiv, prunele erau culese și încărcate imediat în camioane, fiind transportate în saci din peliculă.

Potrivit estimării sale, în camioane au fost încărcate aproximativ 44 de tone de prune, unitățile de transport fiind încărcate la capacitate maximă. Acesta a menționat că fructele erau comercializate de compania lui Ion Mititelu și cumpărate de persoanele care le încărcau.

Referitor la achitarea mărfii, martorul a precizat că nu a asistat personal la efectuarea vreunui transfer bancar, însă, din cele auzite, a înțeles că Dogotari Silvia ar fi efectuat un transfer pentru cele două camioane. De asemenea, a declarat că nu a văzut facturi fiscale sau alte documente aferente tranzacției, menționând că aspectele respective țineau de activitatea persoanelor implicate în afacere.

Cu privire la cântărirea prunelor, martorul a explicat că aceasta se efectua la un cântar amplasat la intrarea în satul Frasin, raionul Dondușeni, unde era prezentă și Sergiana. Totodată, a menționat că la fața locului se aflau aproximativ trei-patru unități de transport, iar la încărcarea prunelor au participat și alte persoane, inclusiv Tabac și Sîrbu, în total fiind implicate aproximativ patru persoane la efectuarea acestor lucrări.

Martora Sergiana Suhohleb, fiind audiată în instanța de apel, a declarat că în luna septembrie 2023, a căutat prune pentru S.R.L. „Siltucor-Grup”, la solicitarea Silviei Dogotari, precizând că aceasta și-a organizat de sine stătător transportul pentru preluarea mărfii.

Martora a menționat că nu era angajată a societății și nu avea cu aceasta relații contractuale, explicând că, la acel moment, căuta marfă pentru diferite persoane, iar de aproximativ patru luni își desfășoară activitatea prin intermediul propriei societăți comerciale.

În ceea ce privește înțelegerea cu Silvia Dogotari, martora a relatat că aceasta urma să-i achite suma de 4 000,00 lei pentru organizarea încărcării celor două camioane.

Totodată, a precizat că o cunoaște pe Cornelia Dogotari, aceasta fiind fiica Silviei Dogotari, și că știe că doamna Silvia este administratorul S.R.L. „Siltucor-Grup”, fără a cunoaște însă numele de familie al acesteia.

Referitor la transportul mărfii, martora a declarat că îi cunoaște pe șoferii camioanelor, pe nume Artiom și Nazar, cu care păstrează legătura prin intermediul rețelelor de socializare. Aceasta a indicat că deține numărul de telefon al șoferului Nazar Paranici, precum și datele de

identificare ale unuia dintre camioane, respectiv numărul de înmatriculare 1493 PM, aparținând lui Nazar Paranici, și numărul remorcii BC 3724 XF.

În privința celui de-al doilea camion, martora a menționat că își amintește numărul de înmatriculare al capului tractor, KA 3326 BB, însă nu cunoaște numărul remorcii.

Martora a precizat că primul camion încărcat era cel condus de Nazar Paranici. De asemenea, a menționat că, la sosirea camioanelor pentru încărcare, acestea erau goale și nu transportau alte mărfuri, iar în timpul încărcării se afla la fața locului doar marfa lui Ion Mititelu.

În continuare, martora a declarat că prunele au fost încărcate în saci, care au fost aduși de Silvia Dogotari.

Aceasta a precizat că a publicat o postare referitoare la marfă la data de 30 septembrie 2023, imediat după încărcarea prunelor, iar postările au fost realizate în zona cântarului din satul Frasin. Totodată, a menționat că nu cunoaște numele persoanei căreia îi aparține cântarul respectiv.

La data de 14.09.2026, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, reprezentantul apelantei S.R.L. „Siltucor-Grup”, avocatul Ciobanu-Nițuleac Vladislav a depus o cerere prin care a solicitat examinarea prezentei cauze în lipsa sa.

Potrivit art. 206 alin. (1) Cod Procedură Civilă RM, „(1) Părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărâre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretenţiile sau obiecţiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanţa cere să se prezinte personal în faţa judecăţii”.

Iar în conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În consecință, coroborând normele enunțate, Colegiul civil a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa reprezentantului apelantului.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând argumentele apelului în raport cu materialele cauzei, audiind depozițiile participanților la proces, colegiul civil consideră că apelul urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de fond din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe.

Prima instanță a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material şi procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, RM şi a pronunțat o hotărâre legală şi întemeiată.

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat că între S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” şi S.R.L. „FRUTMOL”, la nivel verbal au fost încheiate contracte de colaborare pe o perioada mai îndelungată de timp, contracte ce vizau vânzarea-cumpărarea unor cantităţi de fructe, unde S.R.L. „FRUTMOL” avea calitatea de distribuitor/vânzător a mărfii, iar S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” beneficiar/cumpărător.

Potrivit Ordinului de plată nr. 1 din data de 29 septembrie 2023, S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” a transferat la contul bancar al pârâtului S.R.L. „FRUTMOL” suma de 108 000,00 lei, destinația plății fiind plata pentru prune conform facturii fiscale nr. IB1425783 din data de 29 septembrie 2023 (f.d. 6).

S.R.L. „FRUTMOL”, la data de 12 martie 2024, a formulat o plângere la Inspectoratul de Poliție Dondușeni prin care solicită de a fi luate măsuri conform legislației în vigoare cu cet. Dogotari Silvia locuitoare a or. Edineț, care din data de 29 septembrie 2023 și până în prezent nu

dorește să restituie factura fiscală nr. IB 1425783 din 29 septembrie 2023 – care a fost eliberată în urma comercializării fructelor și anume prune (f.d. 46).

Prin actul de achiziţie a formularelor de facturi de la Serviciul Fiscal de Stat DDF Dondușeni - Factura IH2238375 din 16 noiembrie 2021, au fost achiziţionate formularele de facturi cu intervalul numerar IB 1425751- 1425800 (f.d. 74).

Totodată, potrivit facturilor anterioară (nr. IB1425782 emisă la 26 septembrie 2023 (f.d. 75)) şi ulterioară (nr. IB1425784 emisă la 01 octombrie 2023 (f.d. 76)) celei emise de către S.R.L. „FRUTMOL" pentru prunele vândute către S.R.L. „SILTUCOR-GRUP", se confirmă că la 29 septembrie 2023 a fost emisă Factura fiscală nr. IB 1425783 în baza căreia S.R.L. „SILTUCOR-GRUP" a şi transferat către S.R.L. „FRUTMOL" suma de 108 000,00 lei pentru prune.

La data de 17 ianuarie 2024, S.R.L. „Siltucor-Grup ", prin intermediul avocatului Vladislav Ciobanu-Nițuleac a formulat o cerere de chemare în judecată către S.R.L. „Frutmol" privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea din contul pârâtului S.R.L. „Frutmol" a datoriei în mărime de 108 000,00 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 10 000,00 lei.

Prin Încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 22 ianuarie 2024, nu s-a dat curs cererii, la data de 13 februarie 2024, s-a acceptat spre examinare ca cerere cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SILTUCOR-GRUP" către S.R.L. „FRUTMOL" privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea de acceptare spre examinare s-a dispus expedierea în adresa pârâtului S.R.L. „FRUTMOL" a copiei cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, fiind stabilită data soluționării cauzei - 21 martie 2024, orele 14:40.

La data de 19 martie 2024, reprezentantul pârâtului S.R.L. „FRUTMOL", avocatul Gordilă Vitalie a înaintat o cerere privind dispunerea examinării cererii de chemare în judecată în ordine generală, motivând că faptele invocate de reclamantul S.R.L. „SILTUCOR-GRUP" în cererea de chemare în judecată, contravin circumstanțelor cazului, nu coroborează cu probele și înscrisurile deținute de către pârât.

Prin Încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 21 martie 2024 a fost dispusă examinarea cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „SILTUCOR-GRUP" către S.R.L. „FRUTMOL" privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, în ordine generală, fiind fixat termenul pentru desfășurarea ședinței de pregătire a cauzei spre examinare, pentru data de 16 mai 2024.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 02.10.2024 (potrivit dății indicate pe plicul ce conținea cererea de apel nemotivată), S.R.L. „Siltucor-Grup ", prin intermediul avocatului Vladislav Ciobanu-Nițuleac a contestat hotărârea primei instanţe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi.

În cadrul instanței de apel au fost prezentate un șir de acte suplimentare potrivit cărora se atestă că prin decizia ofițerului superior de sector al sectorului de poliție nr. 1 (or. Dondușeni), Oleg Punga din 05.04.2024, materialul înregistrat în Reg. 2 cu nr. 20241100588 din 12.03.2024, în legătură cu denunțul Margaretei Mititelu, a fost încetat din motiv că nu există fapta contravenției (f.d. 157).

Potrivit răspunsului Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-15/2-07/193581 din 04.12.2025, se atestă că potrivit datelor din Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, factura fiscală seria/nr.

IB1425783 din 29.09.2023 a fost eliberată de către SFS agentului economic S.C. „Frutmol” SRL la data de 16.11.2021 prin factura seria IH nr. 2238375 (f.d. 184-184).

Potrivit facturii nr. 43 se atestă că la data de 29.09.2023 din Republica Moldova în Republica Cehă au fost transportată o cantitate de 21650 kg de prune, fiind expediate de către S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” (f.d. 187).

Potrivit datelor din sistemul informatic de administrare vamală ASYCUDA, se atestă că o cantitate de prune proaspete de 21 650,00 kg au fost transportate din Republica Moldova în Republica Cehă prin frontiera Ucrainei la data de 30.09.2023 expeditorul fiind S.R.L. „SILTUCOR-GRUP”, considerându-se și responsabil financiar, valoarea prunelor fiind declarată în mărime de 57 860,61 lei (f.d. 202).

Potrivit facturii nr. 43 din 29.09.2023, se atestă că S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” a vândut lui Dereso SRO o cantitate de 21 600,00 kg de prune proaspete la prețul de 3 024,00 euro (f.d. 202 Verso).

Potrivit actului de Achiziție a mărfurilor din 29.09.2023 seria DAA nr. 54253479 se atestă că S.R.L. „SILTUCOR-GRUP”, în persoana Silviei Dogotari a primit în baza contractului nr. 7 din 11.09.2023 de la Gheorghe Țăruș o cantitate de prune în mărime de 21 650 kg, la prețul de 44 382,5 lei, preluate din r-nul Rîșcani, sat. Văratic (f.d. 203 Verso-204).

Conform adeverinței eliberate de către Primăria satului Văratic din 11.09.2023 cu nr. 190, se atestă că Țăruș Gheorghi prelucrează individual în raza Primăriei Văratic, teren agricol cu o suprafață de 1,20 ha de livadă de prune și în anul 2023 realizează producția obținută (f.d. 204 Verso).

Conform art.5 Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 6 Codul de procedură civilă, Instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.

Conform art. 9 alin. (1) și (2) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art. 130 alin. (3) Cod de Procedură Civilă, fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii.

Potrivit art. 137 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, se consideră înscris orice document, act, convenţie, contract, certificat, scrisoare de afacere ori scrisoare personală, alt material expus în scris cu litere, cifre, semne grafice, precum şi primit prin fax, poştă electronică ori prin alt mijloc de comunicare sau în alt mod ce permite citirea informaţiei care se referă la circumstanţe importante pentru soluţionarea pricinii şi care pot confirma veridicitatea lor.

Conform art. 239 Cod de Procedură Civilă, Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Potrivit art. 992 Cod Civil, (1) Contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. (2) Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Potrivit art. 1108 Cod Civil, (1) Prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit. (2) Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel. (3) Dacă preţul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părţile pot conveni asupra modului de determinare a lui. (4) Dispoziţiile prezentului capitol se aplică şi vânzării-cumpărării drepturilor şi altor lucruri, cum ar fi energia electrică, energia termică, gazul şi apa, furnizate prin reţea, precum şi conţinutului digital, în măsura în care aceste dispoziţii nu contravin naturii acestor drepturi sau lucruri.

Conform prevederilor art. 774 alin. (1) Cod Civil RM, „(1) În virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face”.

Potrivit art. 901 alin. (1) Cod Civil RM, „(1) Atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa:

a) să ceară executarea silită a obligației;

b) să suspende executarea obligației corelative;

c) să reducă obligația sa corelativă;

d) să recurgă la rezoluțiunea contractului;

e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare;

f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare”.

În corespundere cu dispozițiile art. 915 Cod Civil RM, „Rezoluțiunea pentru neexecutare are loc când se întemeiază pe dispozițiile art. 916, 917, 918 sau 919, precum și când se întemeiază pe un alt caz de neexecutare a obligației contractuale pentru care legea sau contractul acordă creditorului dreptul la rezoluțiune”.

Potrivit art. 926 Cod Civil RM, „(1) Prin efectul rezoluțiunii o parte contractantă (beneficiarul) care a primit vreo prestație prin executarea obligațiilor de către cealaltă parte contractantă în temeiul contractului supus rezoluțiunii sau al tranșei contractului supusă rezoluțiunii este obligată să i-o restituie. În cazul în care ambelor părți contractante le revin obligații de restituire, obligațiile sunt corelative.

(2) Dacă prestația a constat în plata unei sume de bani, suma primită trebuie restituită.

(3) În măsura în care prestația (nefiind pecuniară) este transferabilă, ea trebuie restituită prin transfer.

(4) Dacă transferul ar putea cauza efort sau cheltuieli disproporționate, prestația poate fi restituită prin plata valorii sale conform art. 930.

(5) În măsura în care prestația nu este transferabilă, ea trebuie restituită prin plata valorii sale conform art. 930.

(6) Obligația de restituire a unei prestații se extinde asupra oricăror fructe generate de prestație”.

Colegiul Civil reține că, potrivit art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după propria convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar, în ansamblul și interconexiunea lor, niciuna dintre probe neavând o forță probantă prestabilită. Prin urmare, soluționarea prezentului litigiu impune examinarea coroborată a înscrisurilor prezentate de părți, a explicațiilor reprezentanților acestora și a declarațiilor martorilor audiați în cadrul examinării cauzei.

În acest sens, Colegiul Civil constată că existența unor relații comerciale între S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” și S.R.L. „FRUTMOL” nu este contestată în esență, divergențele dintre părți vizând, în principal, executarea operațiunii comerciale din 29 septembrie 2023 și natura plății în sumă de 108 000,00 lei efectuate de apelantă în beneficiul intimatei. Astfel, în timp ce apelanta susține că suma respectivă a fost transferată cu titlu de avans pentru procurarea prunelor, care nu ar mai fi fost livrate din cauza necorespunderii calității acestora cu înțelegerea prealabilă, intimata afirmă că marfa a fost efectiv predată, fiind încărcată în două camioane și expediată în urma convenției dintre părți.

Sub acest aspect, Colegiul Civil reține că, prin Ordinul de plată nr. 1 din 29 septembrie 2023, S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” a transferat în contul bancar al S.R.L. „FRUTMOL” suma de 108 000,00 lei, indicând drept destinație a plății achitarea pentru prune în baza facturii fiscale nr. IB1425783 din aceeași dată. Conținutul ordinului de plată constituie un element probator relevant, întrucât indică legătura transferului cu o operațiune comercială determinată, și anume procurarea prunelor, fără a conține vreo mențiune expresă potrivit căreia suma ar reprezenta un avans pentru o livrare viitoare.

Deși apelanta susține că indicarea facturii fiscale în ordinul de plată a fost necesară pentru efectuarea transferului bancar, iar marfa urma să fie preluată ulterior, această explicație, privită izolat, nu este suficientă pentru a demonstra că operațiunea comercială nu a fost executată. Caracterul de avans al plății, invocat de apelantă, urma să fie apreciat prin raportare la ansamblul circumstanțelor cauzei, inclusiv la probele referitoare la încărcarea, cantitatea și expedierea mărfii, precum și la conduita ulterioară a părților.

În ceea ce privește factura fiscală nr. IB1425783, Colegiul Civil constată că lipsa exemplarului acesteia din materialele dosarului nu poate fi echivalată, în mod automat, cu inexistența documentului sau cu neexecutarea operațiunii comerciale. Potrivit răspunsului Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-15/2-07/193581 din 4 decembrie 2025, formularul facturii fiscale seria/nr. IB1425783 a fost eliberat agentului economic S.R.L. „Frutmol” la data de 16 noiembrie 2021, în cadrul facturii de achiziție a formularelor seria IH nr. 2238375, care cuprindea intervalul de numerotare IB1425751–IB1425800. Aceste date confirmă atribuirea formularului respectiv intimatei, fără a demonstra, prin ele însele, conținutul documentului completat ori predarea mărfii.

Totuși, acest element probator se coroborează cu existența facturilor fiscale anterioară și ulterioară, respectiv nr. IB1425782 din 26 septembrie 2023 și nr. IB1425784 din 01 octombrie 2023, precum și cu plângerea depusă de administratorul S.R.L. „Frutmol” la Inspectoratul de Poliție Dondușeni la 12 martie 2024. Prin plângerea respectivă s-a reclamat faptul că factura fiscală nr. IB1425783 din 29 septembrie 2023, despre care s-a afirmat că fusese eliberată în urma

comercializării prunelor, nu a fost restituită de către reprezentanta apelantei. Deși aceste circumstanțe nu substituie prezentarea facturii fiscale în original și nici nu demonstrează separat toate elementele operațiunii, ele constituie indicii care, apreciate împreună cu celelalte probe, susțin explicațiile intimatei privind întocmirea documentului în legătură cu tranzacția litigioasă.

Colegiul Civil ia act și de faptul că, potrivit deciziei ofițerului superior de sector din 5 aprilie 2024, materialul înregistrat în Registrul nr. 2 cu nr. 20241100588 din 12 martie 2024 a fost încetat din motiv că nu există fapta contravenției. Această soluție nu poate fi interpretată drept o constatare definitivă a existenței sau inexistenței raportului comercial și nici drept o confirmare autonomă a livrării prunelor. Prin urmare, ea nu este decisivă pentru soluționarea prezentului litigiu, circumstanțele referitoare la executarea obligațiilor contractuale urmând a fi stabilite de instanța civilă pe baza probelor administrate în cauză.

În continuare, Colegiul Civil reține că declarațiile martorilor audiați în instanța de apel susțin, în aspectele esențiale, versiunea intimatei privind încărcarea prunelor în două camioane. Astfel, martora Sergiana Suhohleb a relatat că a participat la organizarea încărcării, că prunele erau cântărite, iar camioanele erau încărcate cu marfa provenită din livada domnului Ion Mititelu. Aceasta a declarat că au fost transmise aproximativ 43.200 kg de prune, la prețul convenit de 2,50 lei pentru un kilogram, valoarea totală fiind de 108 000,00 lei. Martora a mai explicat că a întrebat dacă transferul bancar fusese efectuat, întrucât de această împrejurare depindea eliberarea camioanelor, iar domnul Ion Mititelu i-a comunicat că banii fuseseră transferați

Un aspect relevant în aprecierea declarației martorei Sergiana Suhohleb îl constituie faptul că aceasta nu a participat la operațiunea de încărcare în calitate de simplu observator, ci a declarat că a fost contractată de Silvia Dogotari, administratorul S.R.L. „Siltucor-Grup”, în vederea identificării prunelor și organizării încărcării acestora în mijloacele de transport destinate preluării mărfii.

Astfel, depoziția martorei confirmă existența unei implicări directe în organizarea operațiunii comerciale, precum și faptul că activitățile respective au fost desfășurate în interesul SRL ”Siltucor-Grup”.

Totodată, martora a declarat că a filmat camioanele încărcate cu prune în livadă și că, la data de 30 septembrie 2023, a publicat imaginile respective pe rețelele de socializare.

Această împrejurare prezintă relevanță probatorie, întrucât constituie un element suplimentar de verificare a declarațiilor sale referitoare la desfășurarea efectivă a operațiunii de încărcare, urmând a fi apreciată în coroborare cu celelalte probe administrate.

În aceeași ordine de idei, martorul Bojencu Valentin a confirmat participarea sa la încărcarea prunelor în luna septembrie 2023, menționând că marfa provenea din livada domnului Ion Mititelu și că au fost încărcate două camioane, la capacitate maximă. Deși martorul nu a văzut facturile fiscale și nu a asistat personal la efectuarea transferului bancar, declarațiile sale confirmă desfășurarea operațiunilor de încărcare și existența unei cantități considerabile de prune pregătite pentru transport.

Totodată, explicațiile reprezentantului intimatei se înscriu în aceeași linie factuală, acesta susținând că marfa a fost culeasă în decursul a două zile, că la data de 29 septembrie 2023 s-a realizat încărcarea prunelor în camioane și că suma de 108 000,00 lei corespundea cantității de aproximativ 43 de tone, calculată la prețul de 2,50 lei pentru un kilogram. Acesta a relatat, de asemenea, că factura fiscală a fost întocmită de contabila întreprinderii în două exemplare și transmisă reprezentantei apelantei, care ar fi comunicat că urma să o semneze și să o ștampileze ulterior.

Colegiul Civil nu omite faptul că declarațiile martorilor conțin anumite diferențe cu privire la succesiunea exactă a operațiunilor, momentul plecării fiecărui camion și momentul confirmării transferului bancar. De asemenea, unii martori au indicat cantitatea de marfă în termeni aproximativi și au recunoscut că nu cunosc detaliile evidenței contabile. Cu toate acestea, asemenea diferențe nu înlătură automat valoarea probatorie a declarațiilor, în condițiile în care martorii au relatat din perspectiva propriilor percepții asupra unor aspecte distincte ale operațiunii, iar elementele esențiale ale depozițiilor lor converg spre concluzia că prunele au fost efectiv culese și încărcate în două camioane.

În susținerea faptului că marfa a fost ulterior comercializată, Colegiul Civil reține și înscrisurile prezentate în instanța de apel. Potrivit facturii nr. 43 din 29 septembrie 2023, S.R.L. „SILTUCOR-GRUP" a comercializat către societatea cehă Dereso SRO o cantitate de 21.600 kg de prune proaspete, în valoare de 3 024,00 euro.

Totodată, documentele vamale din sistemul informațional ASYCUDA atestă transportarea din Republica Moldova în Republica Cehă, prin teritoriul Ucrainei, a unei cantități de 21.650 kg de prune proaspete, cu S.R.L. „SILTUCOR-GRUP" indicată în calitate de expeditor și responsabil financiar.

În același context, Colegiul Civil reține că intimata S.R.L. „Frutmol" a prezentat pașapoartele tehnice ale mijloacelor de transport în care susține că au fost încărcate prunele. Aceste înscrisuri, analizate în coroborare cu datele de identificare ale camioanelor indicate de martoră, precum și cu depozițiile referitoare la desfășurarea operațiunii de încărcare, constituie elemente suplimentare care susțin versiunea intimatei privind implicarea acestor mijloace de transport în operațiunea comercială litigioasă.

Colegiul apreciază că aceste împrejurări nu pot fi analizate separat, ci în ansamblul lor probator, întrucât declarația persoanei care a organizat încărcarea în interesul apelantei, identificarea mijloacelor de transport, documentele tehnice prezentate de intimată și confirmarea încărcării prunelor din livada acesteia formează un ansamblu de indicii concordante cu privire la desfășurarea operațiunii comerciale invocate de S.R.L. „Frutmol".

Toate acestea, coroborate cu declarațiile martorilor referitoare la încărcarea a două camioane și cu celelalte probe privind relațiile comerciale dintre părți, aceste documente constituie elemente relevante pentru reconstituirea circuitului comercial al mărfii.

Colegiul Civil a examinat și actul de achiziție a mărfurilor din 29 septembrie 2023, seria DAA nr. 54253479, potrivit căruia S.R.L. „SILTUCOR-GRUP", în persoana Silviei Dogotari, ar fi primit de la Gheorghe Țăruș o cantitate de prune de 21.650 kg, la prețul de 44 382,5 lei, precum și adeverința eliberată de Primăria satului Văratic, care atestă că Gheorghe Țăruș prelucra o livadă de prune în suprafață de 1,20 ha și realiza producția obținută.

Aceste înscrisuri demonstrează existența unei surse alternative de aprovizionare a apelantei cu prune, însă nu sunt suficiente, în lipsa altor elemente care să individualizeze marfa și să stabilească exclusivitatea sursei sale, pentru a exclude concluzia că apelanta a recepționat și marfă provenită de la intimată.

Împrejurarea că apelanta a achiziționat prune și de la un alt producător nu exclude, prin ea însăși, posibilitatea desfășurării concomitente a unei alte operațiuni comerciale cu S.R.L. „Frutmol".

Un aspect deosebit de relevant în aprecierea ansamblului probator îl constituie faptul că unul dintre camioanele identificate de martora Sergiana Suhohleb ca fiind încărcate cu prune în livada lui Ion Mititelu este același mijloc de transport care figurează în documentele vamale prezentate de apelantă pentru justificarea exportului de prune efectuat la 30 septembrie 2023.

În ceea ce privește argumentul apelantei potrivit căruia marfa nu ar fi fost preluată din cauza calității necorespunzătoare, Colegiul Civil constată că această afirmație nu este susținută prin probe obiective care să confirme refuzul recepționării mărfii, identificarea unor vicii concrete sau comunicarea către intimată a unei asemenea obiecții la momentul pretinsei livrări.

Dimpotrivă, martora Sergiana Suhohleb a declarat că doamna Silvia a văzut prunele în livadă și a fost prezentă ulterior la încărcare, iar reprezentantul intimatei a susținut că marfa a fost expediată în cantitatea convenită. În lipsa unor probe concludente care să infirme aceste împrejurări, simpla invocare a unei necorespunderi de calitate nu poate prevala asupra ansamblului probator administrat.

De asemenea, împrejurarea că factura fiscală nu a fost restituită intimatei, potrivit versiunii acesteia, nu demonstrează, în sine, că apelanta nu a primit marfa. Lipsa documentului poate complica verificarea detaliilor tranzacției, însă existența și executarea raportului comercial pot fi stabilite și prin coroborarea altor mijloace de probă, cu respectarea regulilor privind pertinența, admisibilitatea și veridicitatea acestora. La caz, ordinul de plată, datele privind formularul fiscal, facturile fiscale învecinate ca numerotare, declarațiile martorilor și documentele referitoare la operațiunile comerciale ale apelantei constituie un ansamblu probator care trebuie apreciat în mod unitar, fără a conferi unei singure probe un caracter decisiv.

Prin urmare, Colegiul Civil apreciază că probele administrate nu confirmă versiunea apelantei potrivit căreia suma de 108 000,00 lei ar fi fost transferată pentru o livrare care nu a mai avut loc. Dimpotrivă, ansamblul circumstanțelor relevă existența unor relații comerciale anterioare între părți, convenirea cantității și prețului prunelor, încărcarea mărfii în două camioane și efectuarea transferului bancar în legătură cu această operațiune. În consecință, nu s-a demonstrat existența unei obligații a intimatei de a restitui suma solicitată, în condițiile în care plata este justificată de operațiunea comercială a cărei executare este susținută de probele cercetate.

Or, potrivit art. 1108 din Codul civil, prin contractul de vânzare-cumpărare vânzătorul se obligă să predea bunul în proprietatea cumpărătorului, iar cumpărătorul se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Raportând aceste dispoziții la circumstanțele stabilite în cauză, Colegiul Civil consideră că materialele dosarului oferă temei pentru concluzia că suma transferată de apelantă reprezintă plata aferentă mărfii livrate, iar nu o sumă păstrată fără temei juridic de către intimată.

În aceste condiții, Colegiul Civil conchide că instanța de fond a apreciat în mod întemeiat circumstanțele relevante pentru soluționarea litigiului, iar argumentele apelantei nu sunt de natură să răstoarne concluziile la care aceasta a ajuns. În lipsa unor probe suficiente care să confirme nelivrarea mărfii și existența obligației de restituire a sumei de 108 000,00 lei, hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024 urmează a fi menținută, iar apelul declarat de S.R.L. „SILTUCOR-GRUP” respins ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC, Colegiul civil,-

D E C I D E:

Cererea de apel depusă de S.R.L. „Siltucor-Grup”, prin intermediul avocatului Ciobanu-Nițuleac Vladislav, se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 01.10.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „Siltucor-Grup” către S.R.L. „Frutmol” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Stanislav Grosu

Judecătorii: Țihonschi Alina Sajin Mariana